

'Ελεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: 'Ο Μητροπολίτης 'Αττικής καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
'Αριθμός φύλλου 71 16 'Οκτωβρίου 2001

'Ο ρατσισμός τοῦ ἀντιρατσισμού

Τό φαινόμενο περίεργο, ἀλλά καί κυρίαρχο στή σκηνή τῆς σύγχρονης κοινωνικῆς ἀντιπαράθεσης καί στά καντράν τῆς μοντέρνας ἐλληνικῆς δημοσιογραφίας. Οἱ ἀντιρατσιστές νά κηρύσσουν γυμνό ρατσισμό. Οἱ ὑμνητές τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν νά καταπνίγουν τίς ἐλευθερίες. Οἱ ὁραματιστές τῶν πολυεθνικῶν καί τῶν πολυπολιτισμικῶν καί τῶν πολυθρησκευτικῶν συγκροτημάτων νά στήνουν πρό ἑξί βημάτων τίς ὁμάδες, ἤ τίς πλειοψηφίες, πού διεκδικοῦν τήν ἐλευθερία τους καί τό σεβασμό τῶν δικαιωμάτων τους.

Η ἀντιρατσιστική ὑστερία ἀποτελεῖ τούτη τή στιγμή κυρίαρχο ρεῦμα. Καθώς ἡ χώρα πλημμύρισε ἀπό τά κύματα τῶν μεταναστῶν καί καθώς ὁ τουρισμός μεταποίησε τήν ἀγαπημένη μας πατρίδα σέ σπίτι δίχως πόρτες καί δίχως παράθυρα, τό μονόχρωτο καί μονότονο ἄσμα τοῦ ἀντιρατσισμού κατάντησε μόδα. Βιτρίνα τῆς «δῆθεν» ἀνανέωσης καί προόδου. Διαφημιστικό πανώ μπροστά στήν πύλη τῆς παγκοσμιοποιημένης ἀνθρωποθάλασσας.

Η σφραγίδα τοῦ ἀντιρατσισμού, κοινή ἔνδειξη τῶν δύο κόσμων, πού ἀντιπαράταχτηκαν καί σφάχτηκαν μόλις πρόσφατα, κατά τόν τραγικό αἰῶνα τῆς ἀπεριόριστης τεχνολογικῆς ἔκρηξης, καμουφλάρει σήμερα τίς ὑποπτες μεθοδεύσεις τῶν ποικίλων ἐκμεταλλευτῶν τῆς κοσμογονικῆς ἀνακατάταξης. 'Αλλά, ἀπροσδόκητα, ἀπομονώνει, ἐντελῶς ρατσιστικά, ἐκείνους, πού ἐξακολουθοῦν νά περιφέρουν τό ρίγος τῆς ἀγάπης πρὸς τή θρησκευτική καί πολιτιστική παράδοση, νά πιστεύουν στήν ἀξία καί στή χάρη τῆς πνευματικῆς ὁμοιογένειας καί νά

βιώνουν τήν ψυχική κοινωνία μέσα στή συγκλονιστική ατμόσφαιρα τῆς Ὁρθόδοξης λατρείας.

Σέβομαι καί προσυπογράφω, μέ τά δυό μου τά χέρια, τή φιλοσοφία τοῦ ἀντιρατσισμού. Τόν πυρήνα τῆς τόν βρίσκω ἀπόλυτα πιό καθαρό καί πιό τίμιο, στίς σελίδες τῆς Καινῆς Διαθήκης. «Ὁ Θεός... ἐποίησέ τε ἐξ ἑνός αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τό πρόσωπον τῆς γῆς» (Πράξ. ιζ' 26). «Οὐκ ἔνι Ἑλλήν καί Ἰουδαῖος, περιτομή καί ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλά τά πάντα καί ἐν πᾶσι Χριστός» (Κολασ. γ' 11).

Μέ ἐντυπωσιάζει, ὅμως, μέ προβληματίζει καί μέ ἀνησυχεῖ ὁ σκληρός ρατσισμός τῶν ἀντιρατσιστῶν τούτης τῆς περιέργης ἱστορικῆς περιόδου. Στό διάβα τους, στήν ἀναμέτρησή τους μέ τήν καθημερινότητα, στήν κοινοποίηση τῶν αἰσθημάτων τους μέ τόν προφορικό ἢ γραπτό λόγο, χάνουν τόν ἔλεγχο, παθιάζονται, λησμονοῦν τό ἀντι....ρατσιστικό τους «πιστεύω», ὅταν συναντοῦν μπροστά τους συνανθρώπους τους, πού θέλουν νά ζοῦν ἐνταγμένοι στό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας. Τά πρόσωπα σκληραίνουν, οἱ πέννες ἀνάβουν καί οἱ λέξεις γίνονται βόλια. Οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας χαρακτηρίζονται, χωρίς ἐξαιρέσεις καί χωρίς διακρίσεις, σκοταδιστές, ὀπισθοδρομικοί, ἐχθροί τῆς προόδου, σκιάχτρα τοῦ παρελθόντος, πού μάχονται γιά νά ἀναχαιτίσουν τήν πορεία πρός τήν καθολική ἀπελευθέρωση.

Δικαιολογῶ ἀκόμα καί τήν προτίμηση τῶν ἀθέων πρός τόν ἀχταρμά τῶν Προϊόντων καί τῶν ὑποπροϊόντων τῆς σύγχρονης κατευθυνόμενης κουλτούρας, πού πολλοί ἀπό τούς συναδέλφους τους τήν ἀποδοκίμασαν, μέ τίμημα τό αἷμα, στή Γένοβα τῆς Ἰταλίας. Δέ δέχομαι, ὅμως, μέ κανένα τρόπο, τήν ὁμαδοποίηση καί τήν ἐνοχοποίηση καί τήν ἀπόρριψη ὅλων ἐκείνων, πού πιστεύουν, πού βιώνουν καί πού ἀκτινοβολοῦν τό θησαύρισμα τῆς παράδοσης τῶν ἁγίων. "Αν ἓνας σύγχρονος ἄνθρωπος πιστεύει, εἶναι, γιά τούς ὀπαδούς τῆς ἀθεΐας, αὐτόματα, σκοταδιστής καί ἐπικίνδυνος." Αν τολμάει νά κάνει τό σταυρό του, ἀποκαλύπτεται ράκος τοῦ μεσαίωνα. "Αν ψελλίζει δυό λόγια ἀγάπης στό Σταυρωμένο Ἰησοῦ Χριστό, εἶναι μίasma τοῦ πολιτισμοῦ μας(!).

Αὐτός ὁ παθιασμένος ἀθεϊσμός καί οἱ ὁμοβροντίες τῶν ἐκρήξεων, τί ἄλλο εἶναι, παρά ἓνας ἀδικαίωτος, ἓνας βάρβαρος ρατσισμός; Οἱ συμπατριῶτες μας ἄθεοι ἀνοίγουν τίς ἀγκάλες πρός ὅλες τίς ἰδεολογίες, πρός ὅλες τίς πολιτικές κόνσέρβες, πρός ὅλες τίς διαβαθμίσεις καί τίς διαφημίσεις τῶν «προσωπικῶν δεδομένων», ἀλλά τίς κλείνουν, ὅταν συναντοῦν μπροστά τους μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Τότε γίνονται ἐπιθετικοί. Τότε εἶναι ἔτοιμοι νά τούς ἐντάξουν ὅλους στό σκοτάδι τῆς ἀπαξίας.

Μήν πεῖτε, πῶς αὐτή ἡ τακτική δέν εἶναι ρατσιστική. Καί, μάλιστα, ἀκραία ρατσιστική.

Ἐκχώρηση εὐθύνης

Τὰ πράγματα πρέπει νά λεχθοῦν μέ τό ὄνομά τους. Τά συναπαντήματα νά ἐνταχθοῦν στόν καθολικό προβληματισμό (ἐνδεχόμενα καί στήν ἀγωνία) τῆς Ἐκκλησίας. Νά σταματήσει ἡ καπηλεία καί ἡ πλαστογραφία τῶν ἱερῶν καί τῶν ὁσίων. Ἡ παραπληροφόρηση καί ἡ παραπλάνηση τοῦ λαοῦ. Τά περιστατικά νά ἀναλυθοῦν ὄχι μέ τή μέθοδο τῆς στρέβλωσης, πού δικαιώνει τήν ἀλαζονεία, ἀλλά κάτω ἀπό τό πρίσμα τῆς εἰλικρίνειας, τῆς εὐθύνης καί τῆς ἐντιμότητας. Καί ὁ καταλογισμός νά μή μείνει μετέωρο λεκτικό σχῆμα, ἀλλά νά ἐγγραφεῖ στή μερίδα τῶν πραγματικά ἐνόχων.

Μέ βάση αὐτή τήν ἀρχή καί αὐτή τήν ὑποχρέωση ἐπιχειρῶ τήν προσέγγιση καί τήν ἀνάλυση τῆς τελευταίας ἐκκλησιαστικῆς κρίσης, πού κάλυψε διάστημα μακρότερο τοῦ ἔτους καί πού, ἀκόμα, δέν ξέρουμε πόσο θά ἐκταθεῖ.

*

1. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, πρὶν ἓνα χρόνο, βγῆκε στή δημοσιά. Ἀκάθεκτος καί ἀσυγκράτητος. Διακήρυξε, πῶς ἐνδιαφέρεται γιά τήν ἐγγραφή τοῦ θρησκεύματος στίς ἀστυνομικές ταυτότητες. Καί τοῦτο, γιά μόνο τό λόγο, γιά νά μή διγεί καί νά μή ἀφανιστεῖ ἡ αὐτοσυνειδησία τῆς Ὁρ-

δόδοξης ἑλληνικῆς φυτείας καί γιά νά μή ἀφομοιωθεῖ τό ἁγιασμένο γένος μας μέσα στή χοάνη τῆς εὐρωπαϊκῆς πανσπερμίας.

Οἱ κινήσεις του, οἱ διακηρύξεις του καί, προπάντων, οἱ παραλείψεις του ἀποδεικνύουν, πῶς ἡ πολεμική θωράκισή του ὑπῆρξε πλαστή. Τά συνδήματα, ἓνα σκέτο προσωπεῖο. Οἱ ἐμφανίσεις του στή σκηνή τῆς δημοσιότητας, σκηνοθετημένο σῆριαλ.

Ὁ πληθωρικός καί, ταυτόχρονα, ἀλαζονικός Χριστόδουλος, μέ τά λάθη του καί μέ τίς γκάφες του ἀποκαλύφθηκε, πῶς δέν ἐνδιαφέρεται καί δέ μοχθεῖ γιά τή διατήρηση τῆς πνευματικῆς ταυτότητας τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων. Καημός, πού τόν συνέχει καί τόν συνεπαίρνει καί ἐπιδίωξη, πού κινεῖ καί κλιμακώνει τίς μεθοδεύσεις του, εἶναι ἡ προβολή καί ἡ δημοκοπία. Ἡ συγκέντρωση τῆς φωτεινῆς δέσμης τοῦ τηλεοπτικοῦ συνεργείου στό πρόσωπό του. Τό στήσιμο, σέ εἰκοσιτετράωρη βάση, τῆς εἰδωλικῆς εἰκόνας του στά παράθυρα τῶν τηλεοράσεων. Καί ἡ ἀμάχητη καύχηση, πῶς διατηρεῖ πρωτίες στήν κούρσα τῆς δημοτικότητας.

Ἰσαμε τή μέρα, πού ὁ Χριστόδουλος ἀνέβηκε (διάβαζε: ἀναρριχήθηκε) τά σκαλοπάτια τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ θρόνου, δέν ὑπῆρξε περίπτωση προκαθημένου τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας,

πού νά ξπαιζε έναγώνια στό χρηματιστήριο τῶν δημοσκοπήσεων. Ποτέ καί γιά κανένα Ἀρχιεπίσκοπο δέ στρατεύθηκαν καί δέ ρωτήθηκαν οἱ Ἐταιρεῖες σφυγμομέτρησης τῆς κοινῆς γνώμης. Καί κανενός τό ὄνομα δέν φιγουράρισε ἀνάμεσα στά ὀνόματα τῶν πολιτευτῶν καί τῶν ἡθοποιῶν, πού ἐγγράφονται στά κατάστιχα τῶν μετρήσεων τοῦ ὕψους τῆς δημοτικότητας. Ὅ,τι ἔκαναν οἱ προκαθήμενοι, μικρό ἢ μεγάλο, σημαντικό ἢ ἀσήμαντο, ἔμεινε στή σκιά τῆς εὐπρέπειας καί τῆς ἱεροπρέπειας. Πρῶτος καί μοναδικός ὁ Χριστόδουλος στριμώχτηκε κάτω ἀπό τίς δέσμες τῶν τηλεοπτικῶν προβολέων καί ἄρχισε νά διαγκωνίζεται γιά νά καταλάβει διακριτικό βάθρο στό στίβο τῶν δημοσκοπήσεων.

Μέ ἐμφανίσεις ἡγεμονικές ἀνατολικοῦ τύπου, μέ ταξίματα ἔργων, πού ποτέ δέ μπήκαν στό ρυθμό τῆς πραγματάωσης, μέ δημόσια, συχνά ἄστοχα, φραγγελώματα ὅλων τῶν παραγόντων τοῦ κοινωνικοῦ βίου, μέ πυκνές ὑπομνήσεις, πῶς αὐτός πορεύεται μπροστά, ὡς χαρισματικός ἡγέτης καί σημαδεύει τό βηματισμό τοῦ γένους τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων, προσπάθησε νά δημαγωγῇ καί νά ἐμφυτεύσει τό εἰδωλό του στίς συνειδήσεις τῶν ἀνυποψίαστων λαϊκῶν μαζῶν.

Ἐσχατη μεθόδευση καί ἀπατηλή ἐξόρμηση πρὸς ἄγρα ἐπιδοκιμασιῶν καί χειροκροτημάτων ἦταν ἡ ὀργάνωση τῶν συλλαλητηρίων καί ἡ ἐξάπλωση τοῦ ἐξαρτημένου ἱερατικοῦ δυναμικοῦ, γιά τή συλλογή ὑπογραφῶν. Ὁ κ. Χριστόδουλος δέν πίστεψε ποτέ, πῶς ἡ συλλογή τῶν ὑπογραφῶν θά λύγιζε τήν κοσμική ἐξουσία καί θά τήν ὑποχρέωνε νά ἀπο-

δεχτεῖ τήν ἐγγραφὴ τοῦ θρησκευματος στίς ἀστυνομικές ταυτότητες τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν. Προώθησε, ὅμως, τήν ἐπιχείρηση. Ὑλοποίησε τό ὄραμά του. Ἀπόλαυσε τά χειροκροτήματα τοῦ πλήθους. Καί βρῆκε τήν εὐκαιρία νά διατυμπανίσει, πῶς ἓνα μεγάλο μέρος τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας στρατεύεται κάτω ἀπὸ τὴ σημαία του. Αὐτὴ ἡ ἀπόλαυση ἦταν γι' αὐτόν μεθυστική. Καί αὐτὴ ἡ διακήρυξη τόν ἐνέγραφε στή μυστικὴ δέλτο τοῦ αὐτοθαυμασμοῦ του ὡς ἥρωα.

*

2. Μιά σειρά νηφάλιων συλλογισμῶν καί κρίσεων ἀποδεικνύει τό ψευδεπίγραφο τοῦ ἀγώνα του. Καί φέρνει στήν ἐπιφάνεια τίς ἀλαζονικές προθέσεις του.

Ὁ κ. Χριστόδουλος μίλησε μέ πάθος γιά τήν ἀστυνομικὴ ταυτότητα καί τήν ταύτισε μέ τήν ἰδιοπροσωπία τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων. Ἡ ταύτιση αὐτὴ δέν εἶναι, ἀπλῶς, σφάλμα. Ἀποτελεῖ αἵρεση.

Ὅταν μιλάμε γιά ἰδιοπροσωπία τῶν Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων, πού τὴ σημειογραφοῦμε μέ τὸν ὄρο «ταυτότητα», τί ἐννοοῦμε; Τὴ μικρὴ κάρτα μέ τό ὄνομα τεπώνυμο καί μέ τὴ σφραγίδα τῆς ἀστυνομίας; Ἡ τό περιεχόμενο, τό γέμισμα τῆς καρδιάς; Καί στήν ἐκκλησιολογική, ἀλλὰ καί στήν ἀπλή, καθημερινή, διαλεκτικὴ μας δέν ἐννοοῦμε τό πλήρωμα τῆς ὑπαρξης, πού ἔχει γίνει ἐμπειρία καί ἱστορία, μέ τοὺς ἀγίους καί μέ τοὺς μάρτυρες, μέ τήν ἀποθησαυρισμένη γλυκύτατη γεύση ζωῆς καί μέ τήν παράδοση, πού τρέχει ὡς ποταμός αἰζώως καί ποτίζει τήν ἀλυσίδα τῶν γενεῶν; Ἄν ἡ «ἰδιοπροσωπία»

είναι (περιοριστικά) τό άναγνωριστικό έγγραφο τής Άστυνομίας, πού δέν έχει καμμία σχέση μέ τά τυπώματα τής ψυχής, μέ τό περιεχόμενο τής πίστης, μέ τόν καθολικό προσανατολισμό τών αναγεννημένων ύπάρξεων καί μέ τήν παράδοση, πού τρέχει επί είκοσι όλόκληρους αιώνες στό κανάλι τής ιστορίας, καταντάει νεκρό γράμμα καί πλαστογράφημα. Καί τοϋτο, γιατί δηλώνει ιδιότητα, πού δέν έχει βάθος καί πλάτος. Πού στήν πραγματικότητα δέν φανερώνει, δέν έκφράζει τήν ύπαρξη. Τό «πιστεύω» της καί τή σχέση της μέ τήν ιστορία.

Στά χρόνια, πού οί ταυτότητές μας, ύποχρεωτικά, δήλωναν τό θρήσκευμά μας, τό θρήσκευμα όλων τών Έλλήνων πολιτών, οί λειτουργοί τής Έκκλησίας διαμαρτύρονταν καί διακήρυτταν, ότι, στήν πλειονότητά μας, οί Έλληνες είμαστε ανακόλουθοι. Δηλώνουμε «Χριστιανοί Όρθόδοξοι». Άλλά δέ βιώνουμε τήν Όρθοδοξία μας. Τώρα, πού τό άθρησκο κράτος έγινε συνεπέςτερο καί έπαψε νά έμπαίζει τή θρησκεία, δηλώνοντας, πώς τή έχει μέσα στήν καρδιά του καί πώς ή Όρθοδοξία άποτελεί σφραγίδα τής ύπαρξής του, ό Έπίσκοπος τής πρωτεύουσας καί, μαζί του, καί πολλοί άλλοι Έπίσκοποι, ξεσήκωσαν θύελλα. Καταμαρτυροϋν, ότι, μέ τήν άπάλειψη του θρησκευματος από τίς άστυνομικές ταυτότητες, προδίδεται ή πνευματική ταυτότητα του λαοϋ καί παραδίνεται τό πλήρωμα τής Έκκλησίας στήν αλόγιστη άφομοίωση καί στήν όλοκληρωτική αλλοτρίωση.

*

3. Όμως, ό άνένδοτος αλλά άνέλπιδος άγώνας, πού κήρυξε ό Χριστό-

δουλος γιά τή διατήρηση του Χ. Ο. στίς κιτριτισμένες κάρτες τών άστυνομικών ταυτοτήτων μας, άποκαλύπτει τήν πνευματική γυμνότητα τής εκκλησιαστικής διοίκησης, τή θεολογική της άνεπάρκεια καί τήν άνικανότητά της νά άντιμετωπίσει θετικά καί δραστικά τίς ποικίλες προκλήσεις τής έποχής.

Κατά τή ροή τών δυό χιλιάδων χρόνων τής εκκλησιαστικής μας ιστορίας, μέ τίς πράξεις του μεγαλείου καί μέ τίς φάσεις τής ντροπής καί τής κατάπτωσης, ποιός παράγοντας σφυρηλάτησε τήν πνευματική ταυτότητα του λαοϋ; Μήπως ή κοσμική έξουσία; Μήπως οί διορισμένες δυνάμεις τής καταστολής; Μήπως οί άμφισβητίες του μεγαλείου καί τής αναγεννητικής δύναμης τής εκκλησιαστικής παράδοσης;

Στά δυό χιλιάδες αυτά χρόνια ή Έκκλησία δέν ήταν εκείνη, πού μόχθησε γιά νά τυπώσει μέσα στίς ψυχές τή σφραγίδα τής Πεντηκοστής; Η Έκκλησία δέν έθρεψε τό λαό μέ τόν άρτο τής Θεολογίας καί τής Θεογνωσίας; Αϋτή δέν τόν άγίασε μέ τό πορφυρό Αίμα του Ζωοδότη Χριστοϋ; Οί άγιοι Αποστόλοι καί οί θεοφώτιστοι Πατέρες καί οί ήρωικοί μάρτυρες δέ φώτισαν μέ τήν παρουσία τους τήν ιστορία καί δέ χάραξαν τό βηματισμό τής Όρθοδοξίας μέσα στή τραχειά έρημο τής άγονης ανθρωπίνης αντιπαλότητας; Άκόμα καί στά μεγάλα, δραματικά ίντερμέτζα τής σκλαβιάς καί τής σκληρής καταπίεσης, ή Έκκλησία δέν κράτησε, μέ τήν πιστότητά της καί μέ τόν ήρωϊσμό τών παιδιών της, αναμμένο τό τρεμάμενο καντήλι τής πίστης; Δέ διατήρησε άδικτη τήν πνευματική της ιδιοπροσωπία καί δέν άξιώθηκε νά βγει στό ξέφωτο, μέ καταφανείς τίς

πληγές, αλλά και μέ τήν ὀλοκληρία τῶν ἀτίμητων πνευματικῶν θησαυρῶν της;

Ἄφου, λοιπόν, ἡ ἐγγάραξη τῆς σφραγίδας τῆς Ὁρθόδοξης ταυτότητας εἶναι ἀποκλειστική καί ἀναπαλλοτρίωτη ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας, ἀκόλουθο εἶναι, ὀλόκληρος ὁ λαός, οἱ πιστοί καί οἱ ἄπιστοι, οἱ συνεπείς λιτανευτές τοῦ αἵματοβαμμένου λαβάρου τοῦ Σταυροῦ καί τῆς Ἀνάστασης καί οἱ χαλαροί συνοδίτες στά μονοπάτια τῆς πίστεως, νά στρέφονται πρός τήν Πύλη τοῦ Θυσιαστηρίου καί νά ἀναζητοῦν ἀπό τοὺς ποιμένες τά στοιχεῖα καί τά δείγματα τῆς γνήσιας ταυτότητας. Τό λυτρωτικό μήνυμα, τόν ἁγιοπατερικό βίο, τή φωτισμένη διδαχή καί τή «μετά δακρύων» (Πράξ. κ' 31) καθοδήγηση. Ὅλα ὅσα μποροῦν νά ἐνεργοποιήσουν τήν Ὁρθόδοξη Παράδοση στόν αἰῶνα τῆς σύγχυσης καί νά στερεώσουν μέσα στίς καρδιές τήν ἀπόφαση τῆς συνέχειας καί τῆς συνέπειας. Μέ ἓνα λόγο, ὁ λαός ζητάει ὄχι ἀπό τοὺς παράγοντες τοῦ ἄψυχου κρατικοῦ μηχανισμοῦ, ἀλλά ἀπό τοὺς ποιμένες του νά χαράξουν μέ γράμματα ἀνεξίτηλα, μέ τίς θυσίες τους καί μέ τό αἷμα τους, τήν ἀτίμητη ἔνδειξη «Χριστιανός Ὁρθόδοξος» στίς ἄγραφες πλάκες τῶν καρδιῶν, ὡς πιστοποίηση ἐνσυνείδητης καί εὐσυνείδητης μετοχῆς στό Σῶμα Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀπαιτεῖ νά ἀνταποκριθοῦν οἱ ποιμένες στό λειτούργημά τους καί στήν εὐθύνη τους. Νά γίνουν πραγματικοί πατέρες καί ὁδηγοί. Νά αἰχμαλωτίζουν «*πᾶν νόημα εἰς τήν ὑπακοήν τοῦ Χριστοῦ*» (Β' Κορινθ. ι' 5). Ὅχι μέ τήν ἄσκηση βίας ἢ μέ τή βοήθεια τῶν ἀρχόντων τοῦ κόσμου. Ἀλλά μέ τό μαγνήτη τῆς ἀγιό-

τητας καί μέ τή δύναμη τοῦ πειστικοῦ θεολογικοῦ λόγου. Ἔτσι, πού ἡ «ταυτότητα», ἡ συνειδησιακή κατάφαση νά παραμένει ἄσβεστη, παράδοση ἱερή, καθοριστική τῆς πορείας τῶν ὑπάρξεων.

*

4. Καί τό ἐρώτημα, πού ἀναδύεται αὐτόματα ἀπό μέσα μας, εἶναι: Τί ἔκανε ὁ Χριστόδουλος στά τρία αὐτά χρόνια τῆς προβολῆς του στό θρόνο τῶν Ἀθηνῶν, γιά νά διατηρήσει τά στοιχεῖα τῆς πνευματικῆς ταυτότητας ἀπαραχάρακτα στίς ψυχές τῶν Ὁρθόδοξων Ἑλλήνων; Ποιός εἶναι ὁ μόχθος του; Ποιές οἱ ἀνανεωτικές μεθοδεύσεις τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου; Ποιά εἶναι τά σχετικά προβλήματα, πού τά ἔφερε στίς Συνελεύσεις τοῦ Ἀνώτατου διοικητικοῦ Σώματος, στήν Ἱεραρχία, γιά μελέτη καί δυναμικές ἀποφάσεις; Ποιές εἶναι οἱ κατευθύνσεις, πού ἔδωσε στοὺς συλλειτουργοὺς του πρεσβυτέρους, πού ἱερατεύουν στό κέντρο καί στίς ἐσχατιές τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς του περιφέρειας; Ποιό εἶναι τό ἐπιτελεῖο του, πού μπορεῖ νά λειτουργήσῃ ὡς ὑποδειγματική ποιμαντική μονάδα, ἱκανή νά ἐμπνεύσει καί νά ὑποκινήσῃ σέ γόνιμη δράση τίς χιλιάδες τῶν ἱερέων τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας;

Τρία ὀλόκληρα χρόνια περιφέρει ὁ κ. Χριστόδουλος «*εἰς τὰς πλατείας καί τὰς ρύμας*» τήν ἀκόρεστη χλιδή του, τήν ἀλαζονική προβολή τῆς δημοτικότητάς του καί τήν ἄκριτη ἐπιθετικότητα πρός κάθε περιστάσιακό ἢ ἐξειδικευμένο ἐπικριτὴ του. Ἀλλά στά τρία αὐτά χρόνια δέν ἔχει νά ἐπιδείξει, ἔστω, μιά καί μόνη σοβαρή καί μελετημένη προσπάθεια, πού νά ἐνεργοποιεῖ

καί νά στερεοποιεῖ τήν Ὁρθόδοξη ἰδιοπροσωπία τῶν Ἑλλήνων.

Καί τό χειρότερο: Σέ μῆκος χρόνου, πού καλύπτει περισσότερο ἀπό τό μισό τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς του θητείας, στέκεται κατήγορος τοῦ ἄθεου κατεστημένου καί τό ἐνοχοποιεῖ γιατί δέ φωτίζει μέ σεβασμό καί δέ μεταφέρει στή σύγχρονη ἑλληνική πραγματικότητα τά τυπώματα τῆς Ὁρθόδοξης ἰδιοπροσωπίας. Στέκεται συνοφρυωμένος καί ἐκτοξεύει κεραυνούς ἐναντίον τῆς ἀδράνειας ἢ τῆς ἀρνητικῆς παρέμβασης τῶν παραγόντων τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας, ἐνῶ θά ἔπρεπε νά τοὺς ἀποκλείει ἀπό τήν εὐθύνη διαμόρφωσης ἢ διατήρησης τῆς πνευματικῆς ταυτότητος τοῦ νέου Ἑλληνισμοῦ.

Ἡ πρακτικὴ του καί οἱ ἀγῶνες του ἀποτελοῦν σενάριο ἐσχάτης μειοδοσίας καί ἐνοχῆς παραίτησης ἀπὸ τήν ἀναπαλλοτρίωτη ἀποστολή του. Ἐκχωρεῖ σέ ἄλλους τό δικό του ἔργο καί τή δική του εὐθύνη. Τό τιμητικὸ φορτίο τῆς καθοδήγησης τοῦ λαοῦ, πού ἔπρεπε νά τό σηκώνει μέ ἱερὸ δέος καί μέ ὁλοκάρδια ἀφοσίωση, τό μεταφορτώνει στοὺς ξένους ὧμους, στά κλιμάκια τῆς «δεδηλωμένης» ἀθείας. Καί ζητάει ἀπὸ ἐκείνους εὐθύνες, γιὰ τίς παραλείψεις τους καί γιὰ τίς παραχαράξεις τους.

Αὐτόβουλα ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας Χριστόδουλος καί μάλιστα αὐτός, πού διεκδικεῖ καί μάχεται γιὰ τόν τίτλο τοῦ «πρώτου», παραιτεῖται ἀπὸ τήν κύρια ἀποστολή του, ἀποσύρεται στὸ περιθώριο τῆς ἀδράνειας καί τῆς μεμφοιρίας καί προσφέρει, ἐλεύθερο, τό πεδίο τῆς δράσης σέ κείνους, πού ποτέ, στή διαδρομὴ τῶν εἴκοσι αἰώνων

(ἀκόμα καί στήν περίοδο τῆς Βυζαντινῆς δόξας) δέ νομιμοποιούνταν γιὰ τή χάραξη τῶν χαρακτήρων τῆς πνευματικῆς ἰδιοπροσωπίας.

*

5. Σημειῶνῶ δυὸ ἀπὸ τίς τελευταῖες ἐπίσημες, ἐκκλησιαστικὲς ἀνακοινώσεις, πού τρομάζουν μέ τή συλλογιστικὴ τους.

Ἡ πρώτη, εἶναι ἡ κατάληξη τοῦ ὑπεροπτικοῦ λόγου τοῦ ἴδιου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου, μπροστά στίς ἀγαπημένες του τηλεοπτικὲς κάμερες, στίς 28 Αὐγούστου, ὅταν, πανευτυχῆς, ἀνακοίνωνε τόν ἀριθμὸ τῶν ὑπογραφῶν, πού ἔβαλαν οἱ Ἕλληνες πολῖτες στήν ἔκκληση γιὰ ὀργάνωση δημοψηφίσματος. Μέ αὐτοπεποίθηση ἀπευθύνθηκε στὸν πρωθυπουργό καί σ' ὁλόκληρο τό κυβερνητικὸ κλιμάκιο καί εἶπε: «Δέν εἴμαστε ἀντίπαλοί σας. Εἴμαστε συνεργάτες σας. Ἐλᾶτε νά μελετήσουμε μαζί τό πολιτιστικὸ μέλλον αὐτῆς τῆς χώρας».

Ἡ ἔκκληση αὐτὴ ἀποτελεῖ τό ἐπίσημο συμβόλαιο ἐκχώρησης δικαιωμάτων.

Ἄραγε τί ἐννοεῖ μέ τή φράση «πολιτιστικὸ μέλλον αὐτῆς τῆς χώρας» ὁ Μακαριώτατος; Ἄν ἐννοεῖ τήν Ὀλυμπιάδα τοῦ 2004 ἢ τήν ἀνάδειξη τῶν σταθμῶν τοῦ Μετρό σέ μουσειακὰ παραρτήματα, εἶναι φανερό, πὼς δέν τοῦ πέφτει λόγος. Καί ἡ συνεργασία θά ἀποτελέσει ἐκχώρηση δικαιωμάτων τῆς Πολιτείας στή διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας. Ἄν, ὅμως, μέ τόν ὅρο «πολιτιστικὸ μέλλον» ἐννοεῖ τήν πνευματικὴ ταυτότητα τῶν νεωτέρων Ὁρθοδόξων Ἑλλήνων, τό θησαύρισμα τῆς καρδιάς, πού κληροδοτήθηκε ἀπὸ τό νέφος τῶν μαρτύρων καί τῶν ἀγίων αὐτῆς τῆς εὐλο-

γμένης γῆς, τότε ὁ συνεταιρισμός ὀδηγεῖ ἀναπόφευκτα στή μειοδοσία ἀπὸ τὴν πλευρά τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὴν ἐκχώρηση ἀποκλειστικῶν δικαιωμάτων της. Γιατί πῶς μπορεῖ νά γίνει συνεργασία δυὸ τόσο ἑτερογενῶν καὶ ἐτερόκλητων παραγόντων, τῆς Ἐκκλησίας μέ τὴν Ἀγιοπνευματικὴ δομὴ Της καὶ τῆς Πολιτείας μέ τὴ διακηρυγμένη ἀθεϊστικὴ ταυτότητά της, σέ θέματα, πού ἀναφέρονται στή θρησκευτικὴ συνείδηση, δηλαδή στὴν ὄντολογικὴ ὑπόσταση τοῦ ἀνθρώπου; Γιά νά συναρμοστοῦν οἱ ἀπόψεις Κράτους καὶ Ἐκκλησίας, θά πρέπει νά γίνουν ὑποχωρήσεις καὶ ἀπὸ τίς δυὸ πλευρές. Δηλαδή, σέ θέματα καθαρὰ πνευματικά, νά ὑποχωρήσει καὶ ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας. Νά ἀποδεχτεῖ ὡς ἰσότιμο συνομιλητὴ τὴν Πολιτεία. Καὶ νά κάνει δεκτὲς τίς εἰσηγήσεις της.

Ἡ ἔκκληση τοῦ κ. Χριστοδούλου ἦταν ἡ μεγάλη γκάφα τῆς ζωῆς του. Τὴ στιγμὴ, πού ἡ Πολιτεία ἀποδέχεται καὶ διατυμπανίζει τὴν τακτικὴ τῶν «διακριτῶν ρόλων», ἐκεῖνος ἄνοιξε τίς πόρτες καὶ κάλεσε στὰ ἐνδότερα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ διοικητηρίου τοὺς δηλωμένους διοργανωτὲς τοῦ «λαϊκοῦ κράτους» καὶ ὅλους ἐκείνους, πού, ἐντελῶς ὄψιμα, ἀναμασοῦν τὴν ξεφτισμένη διαλεκτικὴ τοῦ Μαρξιστικοῦ πτώματος.

Στὸ ἴδιο, δυστυχῶς, μῆκος κύματος βρίσκεται καὶ ἡ δευτέρη ἀνακοίνωση. Χρονικὰ ἀπέχει ἀπὸ τὴν πρώτη μόνο μιά βδομάδα. Πρόκειται γιὰ τὴν ἐπίσημη ἀνακοίνωση, πού ἔκανε ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μετὰ τὴν πρώτη της Συνεδρίαση μέ τὴ νέα σύνθεση, στίς 4 Σεπτεμβρίου.

Ὁ νέος ὑπεύθυνος Τύπου, ὁ Ἀλε-

ξανδρουπόλεως Ἀνθιμος, ὁ Ἐπίσκοπος, πού ὅταν ἀνοίγει τὸ στόμα του ἐπιτρέπει νά διολισθαίνουν ἐκκλησιολογικά ράκη, εἶπε στοὺς συναγμένους δημοσιογράφους: «*Ἐπὶ ἐνάμιση χρόνο περίπου καλοῦμε τὴν κυβερνώσα πολιτικὴ ἡγεσία τοῦ τόπου νά συνεργασθεῖ μέ τὴν Ἐκκλησία, μέ σκοπὸ τὴν προστασία τῆς Ἑθνικῆς μας ἰδιοπροσωπίας. Δέν ζητήσαμε νά ἐπιβληθοῦμε ἐπὶ τῆς Πολιτείας*».

Πρωτότυπο στὴν τραγικότητά του καὶ τραγικὸ στὴν πρωτοτυπία του! Οἱ σημερινοὶ πνευματικοὶ πατέρες αὐτοῦ τοῦ λαοῦ καλοῦν τὴν Κυβέρνηση νά συνεργαστεῖ μαζί τους, γιὰ τὴν προστασία τῆς ἐθνικῆς μας ἰδιοπροσωπίας. Δέν αἰσθάνονται τὰ κότσια τοὺς ἱκανὰ νά σηκώσουν καὶ νά λιτανεύσουν τὴν πολὺπλευρὴ καὶ πολὺτιμὴ Παράδοση. Γιά νά πραγματώσουν τὴν ἀποστολὴ τους, περιμένουν τὴ συνδρομὴ τῆς Πολιτείας. Καὶ καθὼς αὕτὴ ἡ συνδρομὴ δέν τοὺς παρέχεται, θλίβονται καὶ θρηνοῦν καὶ ἀντιδροῦν σπασμωδικά.

*

6. Ἀναγκαῖο νά προσθέσω καὶ μιά ἄλλη παράμετρο τοῦ θέματος.

Υποθέστε, πῶς αὔριο τὸ πρωῒ, κάτω ἀπὸ τὴν πίεση τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων ὑπογραφῶν, ὁ πρωθυπουργὸς καὶ τὸ σκληρὸ ἐπιτελεῖο του ὑποχωροῦν καὶ ἀποφασίζουν νά ἀποδεχτοῦν τὴν ἐγγραφὴ τοῦ θρησκευματος στίς ἀστυνομικὲς ταυτότητες.

Ποιά θά εἶναι ἡ ἱστορικὴ ἐπίπτωση; Βέβαια, ὁ φιλόδοξος καὶ ἀλαζόνας προκαθήμενος θά θριαμβολογήσει. Θά ἀγκαλιάσει ὅλα τὰ μικρόφωνα καὶ ὅλες τίς κάμερες καὶ θά μᾶς ξεκουφάνει μέ τίς ἀνακοινώσεις τῆς λαμπρῆς νίκης.

Πέρα, όμως, από αυτή τή νοσηρή θριαμβολογία, ποιές θά είναι οι συνέπειες; Από τή στιγμή τής αναγραφής, οι Έλληνες θά γίνουν περισσότερο Όρθόδοξοι; Θά επιστρέψουν «όμοθυμαδόν επί τό αυτό» (Πράξ. θ' 2); Τά τρία έκατομμύρια θά γίνουν, αυτόματα, δέκα; Θερμά μέλη τής Έκκλησίας; Φωτεινές ανταύγειες τής ιδιοπροσωπίας τών Πατέρων μας;

Πρέπει νά είναι κανείς πολύ άφελής, (περισσότερο από όσο μαρτυρεί ό Πειραιώς Καλλίνικος γιά τό πνευματικό του άνάστημα, τόν Χριστόδουλο) γιά νά πιστέψει, πώς, ή αναγραφή του θρησκευματος στίς άστυνομικές ταυτότητες θά σημάνει καί τήν ταυτόχρονη έγγραφή του στίς καρδιές τών Έλλήνων.

Η ιδιοπροσωπία τών Έλλήνων Όρθοδόξων είναι τό μεγάλο πρόβλημα τής έποχής καί ή ισχυρή πρόκληση στήν Ίεραρχία τής Έκκλησίας.

Οι Έλληνες Ίεράρχες πρέπει νά άφήσουν τά παιχνιδίσματα καί τίς έρωτοτροπίες πρós τίς ποικίλες μεθόδους τής προβολής. Νά άνασκουμπωδούν καί νά δουλέψουν μέ πιστότητα

καί συνέπεια, γιά νά ποτιστεί ό λαός μέ τά νάματα τής Όρθοδοξίας. Νά τυπωθεϊ ή ταυτότητα στά βάθη τών ύπάρξεων. Καί νά δωθεϊ, ως άκτινοβολία, τό άληθινό στίγμα στήν εύρύτατη εύρωπαϊκή οίκογένεια καί στόν ένοποιημένο κόσμο.

*

Ό Χριστόδουλος ζητάει τήν προβολή του είδώλου του. Η Έκκλησία ζητάει τή γνησιότητα καί τήν καθαρότητα τής ζωής.

Ό Χριστόδουλος φέρει τήν εύθύνη, τήν κεντρική εύθύνη γιά τήν παροχέτευση του λαϊκού αίτήματος στά κανάλια τών προσωπικών του βλέψεων. Τό πλήρωμα κινείται άκαθοδήγητο καί θυσιάζει τήν ιδιοπροσωπία του γιά χάρη τών ύποπτων παροχών, πού ύπόσχονται τά μυστικά κέντρα προγραμματισμού καί προώθησης τής έκμετάλλευσης.

Θά βρεθεϊ κάποια Σύνοδος Ίεραρχών, πού θά συλλάβει τό πρόβλημα; Τό άγνό λαϊκό αίτημα καί τήν κακοσχεδιασμένη άρχιεπισκοπική έκτροπή;

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Παπα-Γιάννη

Πώς είναι ό τίτλος εκείνου του έργου του Σαίξπηρ; Νομίζω, πώς έχει τό χαρακτηριστικό τίτλο: «*Η στρίγκλα, πού έγινε άρνάκι*».

Φιλικά

Παπα-Γιώργης

Αναζητείται ἐπιμόνως Ἱερὸς Κανὼν

Στίς 10 Αὐγούστου 1993, σέ μιὰ περίοδο κατανύξεως καὶ Παρακλήσεων, ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος (ΔΙΣ) ἐπέβαλε στοὺς τρεῖς Μητροπολίτες Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντῖνο, Ἀττικῆς Νικοδήμιο καὶ στό μακαριστό ἅγιο Μητροπολίτη Λαρίσης Θεολόγο τὰ διαβόητα «ἐπιτίμια ἀκοινωνήσιας». Ἡ κύρωση ἦταν βαρύντατη, ὅπως τὴν ἀπέδιδε ἡ ἴδια ἡ ἀνακοίνωση τῆς Συνόδου. Ἀπέκοπτε τοὺς τρεῖς Μητροπολίτες ἀπὸ τὸ Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας καὶ τοὺς καθιστοῦσε «καθαιρετούς» καὶ «ἀπογυμνωτέους πάσης ἱερατικῆς τιμῆς»!

Ἡ ἀπόφαση αὐτὴ τῆς Συνόδου μέ ἐξέπληξε. Καὶ βασιάνισε τὴ σκέψη μου τοῦτο. Τόσο βαρεῖα κύρωση, ἡ ἔσχατη, καὶ νὰ ἐπιβάλλεται χωρὶς καμμία διαδικασία, χωρὶς κἂν τὴν ἀπολογία τῶν ἰδίων τῶν ἐγκαλουμένων, οὔτε ἔστω τὴν ἀκρόαση; Γιατί, ἀπ' ὅ,τι ξέρω, κανένας Μητροπολίτης δέν μπορεῖ νὰ ἀπομακρυνθεῖ κατὰ τὸ Κανονικὸ Δίκαιο «δίχα τελείας δίκης» καὶ κανένας Μητροπολίτης δέν μπορεῖ νὰ παυθεῖ κατὰ τὸν Καταστατικὸ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας, παρὰ μόνο μετὰ ἀμετάκλητη ἀπόφαση τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων σέ καθάιρεση ἢ ἔκπτωση ἢ ἰσόβια ἀργία.

Δέν μπορεῖ, εἶπα μέσα μου. Γιά νὰ ἐπιβάλει ἀνώτατο διοικητικὸ ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας (ΔΙΣ) τὴ βαρύντατη αὐτὴ κύρωση, θά πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ ὑπάρχει κάποιος Ἱερὸς Κανόνας, πού νὰ προβλέπει τὴν ἐπιβολή του καὶ μάλιστα χωρὶς καμμία εἰδική διαδικασία.

Μέ τίς περιορισμένες γνώσεις μου στό Κανονικὸ Δίκαιο προσέτρεξα στὰ αὐτούσια κείμενα τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ ἐπιδόθηκα, ὅσο μοῦ ἦταν δυνατό μέ τὰ ἀνεπαρκῆ ἐπιστημονικά θεο-

λογικά μου ἐφόδια, σέ μιὰ ἐμπεριστατωμένη μελέτη, παραμερίζοντας πρὸς καιρὸ ἀκόμη καὶ τίς προσωπικὲς καὶ ἐπαγγελματικὲς μου ἐνασχολήσεις. Ἐφαγα μέ τὸ κουτάλι, πού λένε, τὸ «ΠΗΔΑΛΙΟ». Μελέτησα ἐπισταμένως καὶ μέ πολλή προσοχή τὰ σχόλια καὶ τίς ἐπισημάνσεις τοῦ πλέον ἐγκρίτου ἐρμηνευτῆ, τοῦ ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτη. Ἀποτέλεσμα μηδέν. Δέν ἀνακάλυφα τίποτε τὸ συγκεκριμένο. Ἐντόπισα βέβαια σέ πολλὰ κείμενα τῶν Κανόνων τὸν ὅρο «ἀκοινωνήσια», ἀλλὰ μέ ἔννοια καὶ περιεχόμενο ἐντελῶς ἄσχετο καὶ διάφορο ἀπὸ ἐκεῖνο τῆς Συνοδικῆς Πράξεως. Προσέτρεξα καὶ σέ ἄλλους ἐρμηνευτὲς τῶν Κανόνων, καθὼς καὶ σέ παλαιότερους καὶ σύγχρονους ἐγνωσμένου κύρους καὶ ὄχι εὐκαιριακοὺς κανονολόγους. Καὶ ἐδῶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν τὸ ἴδιο. Ἡ μελέτη δέν μοῦ ἔδειξε κάποιο Κανόνα, ὁ ὁποῖος νὰ προβλέπει τέτοια «ἐπιτίμια», μέ βάση τὰ ὁποῖα ὁ Μητροπολίτης νὰ ἀποκόπτεται ἀπὸ τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, νὰ χάνει τὴ μητροπολιτικὴ του ἔδρα, νὰ στερεῖται καὶ τῶν διοικητικῶν καὶ τῶν ποιμαντικῶν του καθηκόντων καὶ νὰ μετáγεται σέ μιὰ κατάσταση ἰσοδύναμη μέ ἐκείνη τοῦ ἀφορισμοῦ.

Πλήρως ἀπογοητευμένος συζήτησα τὸ θέμα μέ γνωστούς καὶ φίλους, πού εἶχαν μεγαλύτερη προσέγγιση στὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα. Δέν μπόρεσαν ὅμως οὔτε καὶ ἐκεῖνοι νὰ δώσουν τὴν προσήκουσα ἀπάντηση στό ἐρώτημα, πού μέ βασάνιζε. Κάποιος ὅμως ἀπὸ αὐτοὺς, καλὴ του ὥρα, εἶχε μιὰ φαεινὴ ιδέα. Καὶ μοῦ τὴ μετέφερε.

Γιατί δέν ἀναζητᾷς τὴν ἴδια τὴν Πράξη τῆς Συνόδου, μέ τὴν ὁποία ἀνακοινώθηκε στοὺς «ἐπιτιμηθέντες» Μητροπολίτες ἡ ἀπόφασή της;

Βρῆκα τὴν ὑπόδειξη αὐτὴ πολὺ σωστὴ καὶ

ἔσπευσα ἀμέσως σέ ἕνα καλό φίλο δημοσιογράφο τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ρεπορτάζ, πού ἤξερα ὅτι τηροῦσε πλήρες ἐκκλησιαστικό ἀρχεῖο. Χωρίς δυσκολία ὁ καλός αὐτός ρεπόρτερ ἐντόπισε ἀμέσως τήν ἐπίμαχη πράξη. Τήν εἶχε μάλιστα εἰδικά ἀρχειοθετημένη στά ἐκκλησιαστικά κείμενα τοῦ ἔτους 1993, ἀφοῦ ὅπως μοῦ εἶπε, καί γι' αὐτόν ἦταν κάτι τό ἐξαιρετικό καί πρωτόγνωρο. Τόν εὐχαρίστησα καί πῆρα τήν ἀνακοίνωση στά χέρια μου νά τή διαβάσω. Τό κείμενο ἀόριστο, ἀλλοπρόσαλλο καί παράξενο. Στάθηκα ὅμως ἀμέσως σ' ἕνα σημεῖο, πού νόμισα πρὸς στιγμήν ὅτι θά μοῦ ἔλυε τό πρόβλημα. Μνημονευόταν κάποιος Ἱερός Κανόνας, ἀλλά ἐπάνω στό καίριο αὐτό σημεῖο εἶχε τραβήξει κάποιος μιά γραμμή διαγραφῆς, πού ἦταν ἀδύνατο νά ξεχωρίσεις τά στοιχεῖα τοῦ Κανόνα, πού ἀναγραφόταν. Νόμισα ὅτι στήν ἐπεξεργασία τοῦ κειμένου ὁ δημοσιογράφος ἀπό ἀβλεψία του εἶχε κάνει αὐτή τή διαγραφή. Πλήν ὅμως καί ἐδῶ μέ περίμενε καί νέα ἐκπληξη.

-Τώρα θυμᾶμαι, μοῦ εἶπε. Μόλις ἡ ἀνακοίνωση διανεμήθηκε, τήν ἀπέσυραν ἀμέσως, διέγραφαν τόν Κανόνα, πού ἀναγραφόταν καί μᾶς τήν ξανάδωσαν. Καί, ὅπως διαπιστώνεις καί σύ, φρόντισαν νά διαγραφοῦν καλὰ τά στοιχεῖα τοῦ Κανόνα.

Καί ἡ προσπάθειά μου αὐτή δέν ἔφερε ἀποτέλεσμα. Δέν ἐγκατέλειψα, ὅμως, τήν ἔρευνα. Σκέφθηκα πολύ καί κατέληξα.

-Θά ἀπευθυνθῶ σέ γνωστούς μου Μητροπολίτες, ἐνεργά μέλη τῆς Ἱεραρχίας. Δέν μπορεῖ, εἶπα. Αὐτοί, πού ἔζησαν ἀπό κοντά τά γεγονότα καί ἴσως, ἐκόντες ἄκοντες, συνέπραξαν σ' αὐτά, αὐτοί θά ξέρουν νά μοῦ ὑποδείξουν τοὺς Κανόνες ἐπάνω στοὺς ὁποίους στηρίχθηκαν ὅλα αὐτά τά παράδοξα κατασκευάσματα. Ἐδῶ εἶναι πού δοκίμασα τή μεγαλύτερη ἐκπληξη.

-Μή ψάχνεις, παιδί μου, ἄδικα, μοῦ εἶπαν μερικοί. Δέν ὑπάρχει Ἱερός Κανόνας, πού νά προβλέπει τέτοια «ἐπιτίμια» γιά Μητροπολίτη καί δὴ μέ τό περιεχόμενο πού ἔδωσε σ' αὐτά ἡ Συνοδική Πράξη. Μάλιστα-πρόσθεσαν-καί ὁ

τωρινός Ἀρχιεπίσκοπος, τότε Μητροπολίτης Δημητριάδος, μειοψήφησε στήν ἐπιβολή τους. Καί εἶπα μέσα μου. Ὡς Μητροπολίτης Δημητριάδος τά καταψήφησε καί σήμερα ὡς Ἀρχιεπίσκοπος τά διατηρεῖ καί τά συντηρεῖ; Καί μή χειρότερα.

Ἄλλοι πάλι Ἱεράρχες ἦταν περισσότερο διπλωματικοί στίς ἀπαντήσεις τους. Μοῦ εἶπαν.

-Δέ θά ἀπαντήσουμε ἂν τά «ἐπιτίμια» προβλέπονται ἢ ὄχι ἀπό τοὺς Κανόνες. Αὐτή ἦταν ἡ ἀπόφαση τῆς Συνόδου καί ἐμεῖς πρέπει νά τή σεβαστοῦμε. Καί μή ἔχοντας σοβαρότερα οὐσιαστικά ἐπιχειρήματα, συνόδευσαν τήν ἀποφῆ τους μέ τήν ἱεροπρεπῆ φράσι: «Ἡ γνώμη τῶν πλειόνων κρατεῖται». Μά, σεβαστοί μου Γέροντες, ἡ γνώμη τῶν πλειόνων «κρατεῖται» καί πρέπει νά «κρατεῖται», ὅταν ἔχει κανονικά καί νόμιμα ἐρείσματα, ἀλλά δέν εἶναι ποτέ ἐπιτρεπτό νά «κρατεῖται» ὅταν εἶναι μετέωρη καί ἀνυπόστατη.

Ἐχοντας, ὅμως, διάφορα Πρακτικά τῶν Συνόδων στή διάθεσή μου ἐκμεταλλεύτηκα τήν εὐκαιρία νά συνεχίσω τήν ἐπίμονη ἔρευνά μου πρὸς ἀναζήτηση τοῦ Κανόνα ἐκείνου, στόν ὁποῖο στηρίχτηκαν τά «ἐπιτίμια». Κάπου θά τόν ἐντοπίσω, ἔλεγα στόν ἑαυτό μου. Δέν μπορεῖ ἡ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας μας νά ἔκανε ἕνα τόσο μεγάλο ἀτόπημα. Βρέθηκα ὅμως καί πάλι σέ πολύ μεγάλο τραγέλαφο καί σέ φοβερό ἀδιέξοδο. Διαβάζοντας τά Πρακτικά εἶδα ὅτι κάποιος ἄλλος Μητροπολίτης σέ σχετική του παρέμβαση διατύπωσε καί τήν παρακάτω ἀποψη. Μάλιστα τή διάβασα δύο καί τρεῖς φορές γιά νά τήν καταλάβω καλὰ, μή τυχόν καί τή διάβαζα λάθος. Τή μεταφέρω αὐτούσια: «Τό ἐπιτίμιο τῆς ἀκοινωνησίας ἐπεβλήθη ὡς ἐπεβλήθη σχεδόν διά βοῆς καί ἐλαφρᾶ τῇ καρδίᾳ. Ἐπεβλήθη ὅμως καί ἡ ἀπόφασίς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι δι' ἐμέ 8^ο μυστήριον(!)» (Πρακτ. 7/20/2998 φύλλον Θ'). Μά ἅγιε Γέροντα, ἀπ' ὅσα ξέρω καί ἀπό τά λίγα, πού ἔχω διαβάσει, τά μυστήρια ἔχουν σταθερό καί ἀσφαλές ἔρεισμα στό Ἱερό Εὐαγγέλιο, στίς ρήσεις τοῦ Κυρίου μας καί στά κείμενα τῶν Ἱερῶν Κανόνων. Εἶναι ποτέ δυνατό, καί ἂν κά-

νω σφάλμα διορθώστε με, έτσιθελικά νά ὀνομάζουμε «μυστήριο» τέτοιες σάν τίς παραπάνω ἀντικανονικότητες; Σέ ἄλλη παρέμβαση Μητροπολίτης, σέ ἐπίσημη πάλι συνεδρία τῆς Συνόδου, μετέφερε στό Σῶμα καί τούτη τήν καταπληκτική διαπίστωση: «Τό ἐπιτίμιον ἐπεβλήθη λόγω τῆς δικαιώσεώς των ἀπό τό ΣτΕ. Διά τοῦτο εὐρέθη(!) τό ἐπιτίμιον, χωρίς νά γίνει καμμία διαδικασία» (Πρακτ. 1/9/1998 φύλλον ΙΑ').

Πουθενά λοιπόν δέν ἔβλεπα φῶς στήν ἀγωνιώδη καί πείσμονα προσπάθειά μου νά ἐντοπίσω τόν πολυζητούμενο καί περιπόθητο Κανόνα. Κάποιος φίλος μου, βλέποντας τήν ἐπίμονη ἀλλά καλόπιστη αὐτή προσπάθειά μου, μοῦ εἶπε καί τοῦτο:

- Ἐπὶ ἡγεσίας τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου ἐγινε καί πάλι συζήτηση γιά αὐτά τά περιβόητα «ἐπιτίμια», μάλιστα δέ εἶχε ὀριστεῖ ὡς ἐπίσημος εἰσηγητής ὁ Μητροπολίτης Κονίτης Ἀνδρέας. Γιατί δέν ἀνατρέχεις καί στό κείμενο αὐτῆς τῆς εἰσηγήσεως;

Ἀκολούθησα τήν ὑπόδειξή του καί μετά ἀπό μικρή σχετικά ἀναζήτηση εἶχα στά χέρια μου αὐτούσιο τό κείμενο τῆς εἰσηγήσεως. Τό μελέτησα μέ πολλή προσοχή. Μέ τήν εἰσήγηση αὐτή ὁ καλός Ἱεράρχης, ἔχοντας πλήρη ἐπίγνωση τῆς ἱερῆς ἀποστολῆς του, διατύπωσε ἐνώπιον τῆς Ἱεραρχίας μέ παρρησία καί θάρρος τήν ἀποφῆ ὅτι κανένας Ἱερός Κανόνας δέν προβλέπει τέτοια «ἐπιτίμια» γιά Μητροπολίτη καί πρόσθεσε μέ βαρειά ταπείνωση, πού τοῦ ἐπέβαλλε ἡ ἀρχιερατική του συνείδηση καί τούτη τῇ χαρακτηριστικῇ φράσει: «Ἡμάρτομεν, ἡνομήσαμεν, ἡδικήσαμεν» (Πρακτ. 7/10/1998). Τέτοιες διαπιστώσεις καί μέ τέτοια παρρησία διατυπωμένες δέν τίς εἶχα ξανακούσει οὔτε τίς εἶχα ξαναδιαβάσει. Καί ἐκεῖ, πού πήγαινα νά ἀναφωνήσω, ὡς ἄλλος Ἀρχιεπίσκοπος τό Εὐρηκα-Εὐρηκα, θυμήθηκα, ὅτι τῇ μέρα, πού ὁ εἰσηγητής Μητροπολίτης Ἀνδρέας ἔκανε αὐτή τῇ διαπίστωση, ἀπό τοὺς δέκτες τῆς τηλεοράσεως, σέ ζωντανή μετάδοση, μεταδόθηκε ὁ σχολιασμός κάποιου ἄλλου Ἱεράρχη, ὅτι οἱ προτάσεις τοῦ εἰσηγητή ἦταν

χυδαίες. Καί σάν νά μήν ἔφτανε αὐτό, ἔπεσε σάν βόμβα καί ἡ νέα ἀπόφαση τῆς Συνόδου, μέ τῇ νέα μάλιστα ἐκκλησιαστική ἡγεσία, περί διατήρησεως τῶν «ἐπιτιμίων ἀκοινωνησίας», χωρίς καί πάλι νά γίνεται καμμία ἀναφορά στοὺς Ἱερούς Κανόνες οὔτε γιά τήν ἀρχική ἐπιβολή οὔτε καί τώρα γιά τῇ διατήρησή τους. Κάποιοι μάλιστα Μητροπολίτης μοῦ εἶπε ὅτι οὔτε ἡ ἀρχική πρόταση ἐπιβολῆς οὔτε καί ἡ διατήρησή τους συγχέντρωσαν τήν ἀπαιτούμενη αὐξημένη πλειοψηφία τῶν 2/3 τοῦ συνόλου τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας. Ἄλλο καί τοῦτο εἶπα.

Μετά ἀπό ὅλα αὐτά εὐρέθηκα καί πάλι στήν ἀφετηρία τῆς ἐρευνάς μου πρὸς ἀναζήτηση τῶν Ἱερῶν Κανόνων, ἔστω καί ἐνός, στὸν ὁποῖο θά μπορούσαν νά εὕρουν ἔρεισμα ὅλες αὐτές οἱ παραδοξότητες, πού εἶχαν ὡς θλιβερή κατάληξη τήν ἐκ νέου ἀπομάκρυνση τῶν τριῶν ἀσυμβίβαστων Μητροπολιτῶν.

Καί νά καί κάτι τό μεταγενέστερο καί τό καινούργιο, πού προέκυψε τώρα τελευταία. Μητροπολίτης, στὸν ὁποῖο ἡ ΔΙΣ ἐπέβαλε ἐσχάτως τήν κύρωση τῆς ἐπιπλήξεως, δήλωσε, «στεντορεῖα τῇ φωνῇ», πού μεταφέρθηκε ἀπὸ πολλά Μ.Μ.Ε., ὅτι καμμία ἐπιπλήξη δέν ἰσχύει, ἀφοῦ ἡ ΔΙΣ δέν ἔχει τῇ δικαιοδοσία νά ἐπιβάλλει καμμία ἐκκλησιαστική ποινὴ οὔτε καί αὐτὴ τήν κατώτερη ποινὴ τῆς ἐπιπλήξεως. Ἐννοοῦσε προφανῶς ὁ ἐν λόγῳ Μητροπολίτης ὅτι σύμφωνα μέ τὸν ΚΧΕΕ (ν. 590/1977), τά κανονικά παραπτώματα τῶν Ἱεραρχῶν ἐκδικάζονται μόνο ἀπὸ τά Ἐκκλησιαστικά Δικαστήρια καί σ' αὐτά μόνο ἀνήκει ἡ δικαιοδοσία τῆς ἐπιβολῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ποινῶν. Καί εὐλογα διερωτήθηκα: Δεσπότη μου, τώρα τά θυμηθήκατε αὐτά; Ὅταν ἡ ΔΙΣ (χωρὶς καμμία μέχρι σήμερα ἐπικύρωση ἀπὸ τὴν Ἱεραρχία καί αὐτὸ τό τονίζουμε καί τό ὑπογραμμίζουμε) ἐπέβαλε στοὺς τρεῖς Μητροπολίτες ὄχι κάποια ἀπλή ἐπιπλήξη, ἀλλὰ τῇ βαρύτερῃ κύρωση τῆς «ἀκοινωνησίας» καί μέ βάση αὐτὴ τήν κύρωση ἀπεμάκρυνε καί πάλι τοὺς ἀγωνιστὲς Μητροπολίτες, τότε ἀναγνωρίσατε τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς ΔΙΣ; Ἀλλὰ τότε

«Θεότητες» τῆς παγκοσμιοποιήσεως καί Ἐκκλησία

Τίς μέρες, πού ἀκολούθησαν τίς αἱματηρές διαδηλώσεις πολιτῶν στή Γένοβα κατά τή σύνοδο τῆς ομάδας G8, ὁ κ. Χριστόδουλος εἶπε σέ κήρυγμά του. Ἡ παγκοσμιοποίηση «ὀδηγεῖ στήν ἀλλοτρίωση καί στήν κοινωνική ἀδικία, στήν πολιτισμική ἰσοπέδωση, στόν ἀνθρώπο ἀριθμό, στόν παγιδευμένο ἀνθρώπο καταναλωτή... Ἄλλο εἶναι ἐλεύθερη δημιουργία, ἐλεύθερη διακίνηση καί πρόσβαση στά παραγόμενα ἀγαθά πού εἶναι εὐλογία τοῦ Θεοῦ καί ἄλλο εἶναι αἰχμαλωσία τοῦ πλανήτη ἀπό τά ὀλίγα καί ἀνεξέλεγκτα συμφέροντα... πού ἐξαντλοῦν ἄλογα φυσικούς πόρους, τραυματίζουν ἀπό ἰδιοτέλεια τό περιβάλλον καί καταστρέφουν μέ ἐγκληματική ἀσυνειδησία τήν ἀτμόσφαιρα» («Ἡ Χώρα» 23-7-2001).

Τό ἀρχιεπισκοπικό κήρυγμα ἀκολουθεῖ τῶν ἡμερῶν τῆ ρηχῆ συνθηματολογία, πού ἀφήνει καίρια ἐρωτήματα ἀναπάντητα. Ποιός ἀλλοτριώνει, ἰσοπεδώνει, παγιδεύει καί

ἐξευτελίζει ποιόν; Ποιοί εἶναι οἱ θύτες καί ποιὰ τά θύματα; Καί εἶναι τά θύματα ὄντως ἀθῶα, ἢ βαρύνονται καί αὐτά μέ «ἐγκληματική ἀσυνειδησία», ὅσο καί οἱ θύτες, ἔτσι ὥστε, ὅταν τό φέρουν οἱ περιστάσεις, νά ἐναλλάσσονται στούς ρόλους; Γιατί ἡ ἐκκλησιαστική μας ἡγεσία δέ δείχνει πρώτη στήν κοινωνία τό ἐλπιδοφόρο παράδειγμα αὐτοκριτικῆς καί αὐτοελέγχου, ἀλλ' ἀρκεῖται σέ ἐξορκισμούς σκιῶν;

Χωνευτήρια λαῶν, πολυθρησκευτικές καί πολυπολιτισμικές αὐτοκρατορίες σφράγισαν συχνά τήν Ἱστορία. Ὅλες, ἀνεξάρτητα ἀπό τόν τρόπο ἐπιβολῆς τους καί τούς στόχους τους, φέρουν τό σπέρμα τῆς ἐνότητας τοῦ ἀνθρώπινου γένους. Ὁ Παῦλος λέει: «Ὁ Θεός ὁ ποιήσας τόν κόσμον καί πάντα τά ἐν αὐτῷ... ἐποίησέ τε ἐξ ἐνός αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τό πρόσωπον τῆς γῆς...» (Πράξ. ιζ' 24-26). Ἡ διαίρεση τῶν ἀνθρώπων καί ἡ ἀποξένωση τῶν λαῶν

καί σεῖς Σεβασμιώτατε καί ἄλλοι Συνεπίσκοποι σας ὄχι μόνο τά δεχτήκατε αὐτά, ἀλλά καί ὑπερθεματίζατε σ' αὐτές τίς ἐνέργειες καί σπεύδατε μάλιστα, μετὰ ἀπό αὐτές τίς ἀντικανονικότητες, νά καταλάβετε καί τίς θέσεις τῶν βιαίως ἀπομακρυνθέντων ἀδελφῶν σας Συνεπισκόπων. Ὅχι Σεβασμιώτατε, δύο μέτρα καί δύο σταθμά. Γιατί ἀναφερόμαστε πάντοτε στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας καί στό χῶρο αὐτό πρέπει νά ἐπιδεικνύεται ἰδιαίτερη προσοχή καί συνέπεια.

ΕΠΙΜΥΘΙΟ. Ἡ ἀγωνία μου καί ἡ ἔρευνά μου νά ἐντοπίσω τόν Ἱερό Κανόνα γιά τήν ἐπιβολή τῶν «ἐπιτιμίων ἀκοινωνησίας» στούς τρεῖς Μητροπολίτες, ὅπως διαπιστώσατε καί σεῖς φί-

λοι ἀναγνώστες, ἀπέβη δυστυχῶς ἄκαρπη καί ἀτελέσφορη, παρά τίς πολλές, τίς φιλότιμες, τίς ἐπίμονες καί προπάντων τίς καλόπιστες προσπάθειές μου. Καί ζητῶ, ἔστω καί τώρα, καί τή δική σας βοήθεια στό ζήτημα αὐτό. Πάντως ἐγώ ἀπέρχομαι «περίλυπος σφόδρα». Καί διερωτῶμαι καί πάλι. Ὡστε αὐτά συμβαίνουν στό χῶρο τῆς Διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας; Καί μέ αὐτές τίς συμπεριφορές μας περιμένουμε νά νουθετήσουμε καί νά συνετίσουμε καί τούς ἄλλους; Καί κάτι ἀκόμη. Μετὰ ἀπό αὐτές τίς τραγικές ἐξελίξεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων οἱ ταυτότητες μᾶς μάραναν;

Ἕνας καλόπιστος ἐρευνητής

είναι συνέπεια της πτώσεως των Πρωτοπλάστων και της ανθρώπινης μεγαλομανίας, πού κορυφώθηκε στη Βαβέλ. "Όλοι οι πολιτισμοί, πού έμφανίστηκαν στόν ιστορικό στίβο, είναι μεταπτωτικά ανθρώπινα έπιτεύγματα. Φέρουν τή σφραγίδα της θείας καταγωγής, τού «κατ' εικόνα», αλλά και τήν αλαζονεία της πτώσεως. "Αν οί λαοί έπαιρναν ό ένας από τόν άλλο κάθε πολιτιστικό στοιχείο μέ τή θεία σφραγίδα και απέβαλλαν κάθε προικίο της πτώσεως, ή γη θά ήταν παράδεισος! Ουτοπία μέν, άλλ' εύλογημένη «ισοπέδωση»...

Η σημερινή παγκοσμιοποίηση είναι προϊόν της στρεβλής προαιρέσεως των ανθρώπων, οί όποιοι έπινοούν «θεότητες» και τίς λατρεύουν. Απολυτοποιούν τίς ιδέες και έπιθυμίες τους. Τούς δίνουν διαστάσεις παγκόσμιες, πύ πάνω από τό Νόμο τού Θεού. Παραμερίζουν τό Θεό και ύψώνουν τόν έαυτό τους. Πρόκειται για κρυφή πάνδημη ειδωλολατρεία, πού «παίζεται» σάν τή ρουλέτα. Γιαυτό είναι λίγοι οί κερδισμένοι και πολλοί οί χαμένοι. Κάποιοι τροπαιούχοι και στρατιές ήττημένων. Ουδείς, όμως, χωρίς εύθύνη.

Σύγχρονη «θεότητα» είναι ή έμπορευματοποίηση των πάντων, υλικών και πνευματικών. "Όλα μετρούνται μέ τό χρήμα. Γίνεται δεκτό ως αξία και πριμοδοτείται ό,τι μπορεί νά προβληθεί και νά «πουλήσει»... "Έτσι, οί παραδόσεις των λαών, ακόμα και οί θρησκευτικές, αξιοποιούνται ως μουσειακά έκθέματα και προβάλλονται ως άτραξιόν πρώτης τάξεως από τήν τουριστική βιομηχανία κάθε τόπου. "Ο κόσμος ώθεΐται νά ταξιδεύει, γιατί ή διακίνησή του διακινεΐ κεφάλαια. Από ποιόν ζητούν νά ξεχάσει τήν κουλτούρα τού τόπου του, όταν πάει σέ ξένο τόπο; "Αν ένας εργάτης, καλλιτέχνης ή έπιστήμονας είναι χρήσιμος στήν οικονομία ενός τόπου, δρ άλεύθερα σ' αυτόν, χωρίς νά ξεετάζεται ή πολιτιστική ή ή θρησκευτική του ταυτότητα. "Αντίθετα, προστατεύεται από τό νόμο, έστω και άν άποτελει μειονότητα. Αυτά συμβαίνουν σ' όλο τόν κόσμο και στήν πατρίδα μας. Φυσικά, ένας νέος τύπος ανθρώπου κατασκευάζεται: ό «έμπόράνθρωπος». "Έχει άφεθεί στή γοητεία ποιικί-

λων έπιρροών, καταστέλλοντας κάθε συναίσθηση δικής του εύθύνης. "Έχει άνεύθυνα άποδεχθεί τόν παθητικό ρόλο τού ξέφρενου καταναλωτή. Δέν μπορεί νά σκεφθεί τόν έαυτό του έξω από τό γήπεδο τού γενικευμένου έμπορίου. Χάνει τά νερά του.

Ο «έμποράνθρωπος» έχει εισβάλει και στήν Έκκλησία. Η έντολή: «δωρεάν έλάβετε, δωρεάν δότε» (Ματθ. ι' 8) τού είναι σκάνδαλο. Στήν Κεφαλή της Έκκλησίας θέλει έπιχειρηματία! Νοιώθει μεγαλύτερη σιγουριά! Αποζητά άποδοτικότερες εύκαιρίες άπ' όσες τού προσφέρει ό πτωχός Ίησους! Πολλοί περιδεΐς φοβούνται ότι, άν δέν πληρώσουν, δέν «πιάνουν» οί εύχές της Έκκλησίας: έχουμε άλλωστε, και σύγχρονη άρχιερατική υπόδειξη: «δωρεάν θρησκεία δέν ύπάρχει!» "Έτσι, ή Έκκλησία, από χώρος πραγματώσεως της κοινής εύθύνης τού Σώματος για τή στήριξη της πνευματικής και υλικής ζωής Της και τού έργου Της, γίνεται πεδίο έντονης έπιχειρηματικής δραστηριότητας. Φορεΐς της ιεροσύνης γίνονται μάναντζερς. Πράκτορες, σύμβουλοι, έπιχειρηματίες, εργολάβοι, έπικοινωνιολόγοι έκτοπίζουν κατηχητές, διακόνους τού λόγου και της παραμυθίας, ιεραποστόλους. Τεράστια ποσά διατίθενται για έργα βιτρίνας, πού «λαμπρύνουν» τάχα τήν εικόνα της Έκκλησίας. Παράλληλα, όμως, πολύ χρήμα πάει στό διογκωμένο, άδηφάγο «σύστημα» για μισθούς και άμοιβές ή διαρρέει μέσα από διαπλεκόμενα άδιαφανή κανάλια σέ ιδιωτικές καταθέσεις, σέ κατασκευή πολυτελών οίκων χλιδής και τρυφής, σέ προσφορές βαρύτιμων δώρων για τή θεραπεία της ματαιοδοξίας ύψηλά ίσταμένων ρασοφόρων ή σέ δωροδοκίες των κρατούντων.

"Αλλη σύγχρονη «θεότητα» είναι ή πολιτικοποίηση. Λέγεται ότι, πολιτικοποίηση σημαίνει ενδιαφέρον και ένεργό συμμετοχή στά κοινά, για τό καλό της κοινωνίας. Για νά καθορισθεί, όμως, τό καλό της κοινωνίας, πρέπει νά ύπάρχει ένα εύρύτερα σεβαστό πλαίσιο άπόλυτων άρχών και ιεραρχημένων αξιών. Κάποτε τέτοια πλαίσια ύπήρχαν. Στίς χρι-

Ποιός κάλεσε τόν Πάπα στην Ἀθήνα;

Γιὰ νά ἐνημερωθοῦν ἐκεῖνοι, πού εἶχαν πιστέψει τό μύθο Χριστοδούλου, ὅτι τόν Πάπα τόν κάλεσε στήν Ἀθήνα ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ἀναδημοσιεύουμε ἕνα ἀπόσπασμα ἀπό τή συνέντευξη Ράλλη (Καθημερινή 9-9-2001).

«Τόν περασμένο Μάϊο, ἐν ὧσι τῆς ἐπισκέψεως, τότε, στήν Ἀθήνα τοῦ Προκαθημένου τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος μέ παρακάλεσε νά ἔχουμε συνάντηση, προκειμένου νά μέ ἐνημερώσει σχετικά καί μοῦ ζήτησε νά παρέμβω “ὅπου δεῖ”, ὥστε τό πρόγραμμα τῆς ἐπισκέψεως αὐτῆς νά μὴν εἶναι ἀδικοιολόγητα βεβαρμένο. Ἀφοῦ τόν συνεχάρην γιά τήν ὀρθότητα τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νά προσκαλέσει στή χώρα μας τόν Ποντίφηκα, τοῦ ὑποσχέθηκα ὅτι, ὅσον ἀφοροῦσε στό πρόγραμμα, θά προσπαθοῦσα νά κάμω ὅ,τι μποροῦσα γιά τόν περιορισμό του στά ἀπολύτως ἀναγκαῖα, ἐπισκεπτόμενος τόν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας γιά νά τοῦ μιλήσω σχετικά, δεδομένου ὅτι πρὸς τήν πλευρά τῆς κυβερνήσεως δέν εἶχα τή δυνατότητα νά κινηθῶ. Ἡ συμβολή μου νομίζω ὅτι ὑπῆρξε χρήσιμη καί ἀποτελεσματική».

στιανικές, μάλιστα, κοινωνίες εἶχαν ὡς πηγή ἐμπνεύσεως τόν εὐαγγελικό νόμο, ἄσχετα ἂν συχνά στήν πράξη δέν ἦταν σεβαστά, πρᾶγμα, πού στηλιτεύεται μέ δριμύτητα ἀπό τοὺς Πατέρες. Τώρα, ὅμως, ζοῦμε στήν «ὑπέρβαση»: καταργήθηκαν οἱ ἀπόλυτες ἀρχές καί ἀξίες. Ὅλα εἶναι σχετικά. Ὁ καθένας ἐνθαρρύνεται νά φτιάχνει ὅποιες ἀρχές θέλει καί νά τίς ὑπηρετεῖ. Στήν πραγματικότητα ὑφίσταται πλῆθος ἐγκεφάλου. Ἡ πολιτικοποίηση ὑπηρετεῖ ὄχι τό καλὸ τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ τό δόγμα τοῦ «πολιτικῶς ὀρθοῦ», αὐτοῦ, δηλαδή, πού ἐκφράζει μία κοινωνία ἀθωράκιστη στίς ἐπιρροές τῶν ΜΜΕ. Πολιτικοποιημένος εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὅταν συμπλέει μέ τήν κοινὴ γνώμη. Ὅταν εἶναι «ἰν». Γιαυτό οἱ δημοσκοπήσεις παίζουν τόσο κυρίαρχο ρόλο.

Ἡ πολιτικοποίηση ἔχει διαποτίσει τό χωρὸ τῆς Ἐκκλησίας. Πολλοί Ὀρθόδοξοι

Χριστιανοὶ καί ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν ποιμένων δέν ἀνέχονται τήν εὐλογημένη «ἐρημο». Πασχίζουν νά προβάλλονται ὡς ἰσχυροὶ κοινωνικοὶ παράγοντες, ἔστω καί δαπάναις βασικῶν ἀρχῶν τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, τίς ὁποῖες παραμερίζουν ὡς μὴ «πολιτικῶς ὀρθές» στήν ἐποχὴ μας. Ἀσχολοῦνται μέ θέματα, πού συνεγείρουν τίς μάζες, περιθωριακά, ὅμως, γιά τή ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ ἢ ἀπὸ ξένους χώρους, ὅπως, π.χ. ἡ «δημοψηφισματικὴ πρωτοβουλία πολιτῶν». Σέ ἕνα τέτοιο περιβάλλον ὁ «λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ» (Α΄ Κορ. α΄ 18) ἀποσύρεται ὡς μὴ «πολιτικῶς ὀρθός»...

Γιά τήν παγκοσμιοποίηση, πού ἔχει κατακλύσει τήν Ἐκκλησία, ὁ Μακαριώτατος, δυστυχῶς, δέν προφέρει οὔτε λέξη αὐτοκριτικῆς...

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

ΨΙΟΥΡΟΙ

*Ο άσκητής Πατριάρχης.

Ἡ ἐνημέρωση μᾶς προσφέρθηκε ἀπὸ τὸν κόλακα δημοσιογράφου τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ περιβάλλοντος, κατὰ τίς μέρες τῆς ἐπίσημης ἐπίσκεψης τοῦ κ. Χριστοδούλου στὴν Ἐκκλησία τῆς Σερβίας. «... Ὁ Πατριάρχης τῆς Σερβίας Παῦλος εἶναι μία ἀγία φυσιογνωμία. Ἀσκητής στό ἔπακρο, ἀπλὸς στή ζωὴ καὶ γενναῖος στίς ἐνέργειές του ἀποτελεῖ φωτεινὸ παράδειγμα γιὰ τοὺς Σέρβους ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅλους τοὺς Ὀρθοδόξους».

Πρέπει νὰ ὁμολογηθεῖ, ὅτι οἱ πληροφορίες αὐτές ἀνταποκρίνονται στὴν πραγματικότητα. Καὶ γιὰ τὴν πιστότητα αὐτὴ τοῦ ρεπορτάζ πρέπει νὰ συγχαροῦμε τὸν αὐλικὸ δημοσιογράφου. Ὁ Πατριάρχης τῆς Σερβίας Παῦλος εἶναι ἓνα γνήσιο δείγμα γραφῆς Ἐπισκόπου. Δὲν αὐτοπροβάλλεται μὲ τὴν ἐπίδειξη τοῦ πλοῦτου. Τῶν φανταχτερῶν, πανάκριβων ἀμφίων καὶ τῆς ἡγεμονικῆς ἐπαρσης, ἀλλὰ ἐπιβάλλεται μὲ τὴν ταπεινότητά του καὶ μὲ τὴν ἀσκητικότητά του.

Ἀλλὰ πρέπει νὰ συγχαροῦμε τὸν αὐλικὸ δημοσιογράφου καὶ γιὰ ἓνα ἄλλο λόγο. Γιὰ τὸ γεγονὸς ὅτι, ἐνῶ ἐπὶ τρία ὀλόκληρα χρόνια ἀγωνίζεται νὰ κάνει λίφτιγκ στὴ φυσιογνωμία τοῦ ἀφεντικοῦ του, δὲν τόλμησε ποτέ νὰ γράψει γιὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο παρόμοια κρίση, μὲ αὐτὴ, πού κατεχώρησε γιὰ τὸν ἀσκητὴ καὶ ἅγιο Πατριάρχη τῆς Σερβίας Παῦλο.

Φαίνεται πὼς διατηρεῖ μέσα του ἔντονη τὴν ἐπίγνωση τῆς διαφορᾶς.

*Ἡ ἀμφίδρομη παρατήρηση.

Κάποιες παρατηρήσεις δουλεύουν ἀμφίδρομα. Καὶ γι' αὐτὸ δὲν εἶναι πειστικές.

Ὁ αὐλικὸς δημοσιογράφος, πού τὸν ἐπαινέσαμε γὰ τὸ ὅτι δὲν τόλμησε νὰ συγκρίνει τὸν Ἀρχιεπίσκοπο τῆς ἀλαζονείας καὶ τῆς χλιδῆς Χριστόδουλο μὲ τὸν Πα-

τριάρχη τῆς ἄσκησιν καὶ τῆς Ἀγιοπνευματικῆς πτωχείας Παῦλο, δὲν μᾶς ἄφησε νὰ χαροῦμε γιὰ πολὺ τὴν εὐσυνειδησία του.

Στὸ ἴδιο ἔνθετο τῆς ἐφημερίδας «Ἐλεύθερος Τύπος», πού ἐναποθέτει τὸ θαυμασμὸ του γιὰ τὸν Πατριάρχη τῆς Σερβίας, χαράσσει καὶ κάποιες γραμμές, πού γεννοῦν στὸν ἀναγνώστη ἐρωτηματικά.

Σοκαρισμένος ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα μιᾶς δημοσκοπήσιν, πού δείχνει ὅτι ἡ δημοτικότητα τοῦ κ. Χριστοδούλου πῆρε τὸν κατήφορο, γράφει: «Οὐδεὶς μπορεῖ νὰ ἀποκλείσει τὸ ἐνδεχόμενον νὰ “μαγειρευτοῦν” δημοσκοπήσεις κατὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου».

Καὶ ἐμεῖς ἀπαντοῦμε, μὲ ἐλαφρά τροποποιημένη τὴν κρίση τοῦ κόλακα δημοσιογράφου: «Οὐδεὶς μπορεῖ νὰ ἀποκλείσει τὸ ἐνδεχόμενον νὰ “μαγειρευτοῦν” δημοσκοπήσεις ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου».

Μήπως ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος δέ διαθέτει χρήματα, γιὰ νὰ χρηματοδοτήσει τὰ «μαγειρεῖα» τῶν δημοσκοπήσεων; Μήπως δὲν ἔχει ἐπιστρατεύσει στὸ περιβάλλον του μαγεῖρους δημοσκοπήσεων; Μήπως δέ βρίσκεται σὲ διαρκὴ διαπλοκὴ μὲ τοὺς βαρόνους τοῦ πλοῦτου καὶ τῶν Μίντια;

Ποιὸς μπορεῖ νὰ ἀποκλείσει, ὅλες ἐκεῖνες οἱ δημοσκοπήσεις, πού τὸν ἔφερναν ψηλά, πρὸ πάνω ἀπὸ τοὺς ἡθοποιούς καὶ τοὺς τραγουδιστές, νὰ ἦταν προϊόντα μαγειρείου;

Δέ φταῖμε ἐμεῖς, πού διατυπώνουμε αὐτές τίς ἐπιφυλάξεις. Ὁ κόλακας δημοσιογράφος μᾶς παρακίνησε.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς ἐνημέρωσιν.

Ἰδιοκτήτης:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδας

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Διεύθυνση: 19011 Αὑλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ,

Ἰωαννίνων 6 Μοσχάτο.